

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:
 Negyedévre . . . 2 korona.
 Félévre 4 korona.
 Vidékre postán küldve:
 Negyedévre . . 3 kor. 50 fil.
 Félévre 7 kor. - fil.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
 hétfé és
 ünneptani nap kivételével.
 Szerkesztőség és kiadó-
 hivatal:
 Budainagy-utca 151. szám,
 hova a lap szellemi és anyagi
 részére vonatkozó összes
 dolgok intézendők.

Egyes szám ára 2 fillér.

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Főmunkatárs: HAJDÚ JÓZSEF.

Közgazdaság és kultúra.

E két, szinte egymásból folyó tényező ássa manapság a medrét minden nagyratörő reális álmódzásnak. A föld és az agysejt két, egy egészet tévő alakata annak az előrehaladásnak, amely nagy koncepciókkal dolgozik és amely egyedül szilárdíthatja csak meg az államiságok alatt a talajt. Nálunk Magyarországon ez a folyamat most van erjedőben. Az államháztartás költségvetési kerete egyre tágul, újabb előirányzások nehezednek arra a mérlegre, mely egyensúlyban kell, hogy tartsa az igényeket a lehetőséggel.

Sok szó esett arról a kulturális visszamaradottságáról, mely szembe-
 szökőbb tanúságokkal szolgálva, évek hosszú során át állami beavatkozás után kiáltoz. Kevés az iskola, a nemzetiségi vidékeken meg nagyon sok esetben valósággal kútforrása a lelkes meg a tanító a nemzetiségi tévtanok továbbterjedésének. Hiába nem igen siránkozik az ember és akkor jajdul csak fel, mikor tényleg fáj valamije.

A képviselőház nemzetiségi pártjairól is nagyfokú siránkozás kísérte annak idején Apponyi közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatának törvényerőre emelését. A javaslat erősen megnyeste a nemzetiségi aspirációkat. A baj egyik fele némiképp tehát orvo-

solva lett. Annál égetőbb azonban a másik fele. Tanfelügyelőségi felterjesztések egyre erőteljesebb hangon javasolják az állami iskolák szaporítását. Költségvetésileg ugyan eléggé jelentős összeget irányzott elő a törvényhozás erre e célra, de még mindig nem annyit mint amennyivel a nemzeti politika korszakos eredményeket érhet el.

A nagy proletáriátus, az ijesztően megnövekedett munkanélküliek száma, egyre zavarosabbá teszi a magyar viszonyokat. Nagyrésze van ebben annak a visszahatásnak, mely kulturális elmaradásunk eredménye képen, iskolázatlanul szabadítja rá a társadalomra a szegényebb néposztály gyermekeit. Zabolátlan temperamentumokkal nehezen fékezhető nagyravágyással köti meg ez a körülmény a társadalmi előrehaladás kerekét. És ezen — a gazdasági erők felszabadítása mellett — csak a kultúra segíthet. Öntudatosá az akaratot, minden részletében tervszerűen megállapítottá az életprogramot, a kultúrának az az erőfoka teheti csak, mely alkalmas arra, hogy a nemzetnek jelenleg mostoha gyermekeit a műveltség azon fokára emelje, mely őket a nemzet és a haza hasznos polgáraivá teheti. Hisz már tisztán hazafias szempontból is égető szükség van az iskolák államosítására, különösen a nemzetiségi vidékeken lép fel sürgetően ennek a kérdésnek tisztázása, mert a nemzetiség iskolák javarészeben a tanítás, annak

anyaga, de különösen módja nem alkalmas arra, hogy az új, nevelődő félben levő nemzedéket, magyarrá nevelje.

Az iskolákkal karöltve, a munkások szellemi életének emelésére sürgős és gyors intézkedésekre van szükség. — Akár esti tanfolyamok, akár munkás kaszinók, egyesületek alapítása által az állam kell, hogy hóna alá nyuljon az elhagyott munkásnépnek. S ha történtek is ez irányban már intézkedések, annak hasznosságát és célirányos voltát belátva, szaporítani kell az ilyen már meglevő és működő egyesületeket. A munkás intelligenciájával nő annak munkabéli értéke is, és az intelligens munkás sokkal kevésbé lesz kapható népbolondító eszmék propagálására, mint az, a kinek szellemi niveauja a kellő és kívánatos mértéket nem üti meg. — E téren Anglia képezze mintaképünket, s az a régen bevált elv: „A művelődés emelésével karöltve jár a gazdasági jólét és haladás.

Magyarok! szaporodjatok!

Több vármegye megkereste városunkat azzal az átirattal, miszerint közgyűlésünk járuljon hozzá azon indítványhoz, hogy nőtlen emberek és gyermektelen, vagy egy-két gyermekkel megáldott házaspárok adóztassanak meg.

Ha van is némi igazság az indítványban, mégis a mai megélhetési viszonyok

TÁRCA.

A nagy csavargó.

Irta: Kertész László.

— Már pedig hiába beszéltek, mert én a magam kopott ruhájában, éhségtől aszott képpemmel is ur vagyok. Szabad és független. De ti szolgák vagytok, akiknek nem szabad önállóan eszelekednetek, hanem azt teszitek, amit a koncotadó gazdátok parancsol.

E szavakkal hagyta ott barátait Nadas György, a „nagy csavargó”, ahogy őt barátai nevezték. Ebben az elnevezésben távolról sem volt gúny; hiszen akik ezt a különözt közelebből nem ismerték, egyszerűen ingyenélőnek mondták. De a „nagy” csavargó” név magának Nadasnak is tetszett.

Tipus volt Nadas, azoknak a típusa akik nagy számmal járnak közöttünk tétlenül, nem dolgozva, mások segítségéből élve, avval a meggyőződéssel, hogy ők az igazi urak, szabadok és függetlenek, a kiknek senki sem parancsol és akik függetlenül irányítják lépteiket.

Nadas tanítónak készült. Megszerzte az oklevelet, állást is kapott, de olyan képtelen tanokat hirdetett, hogy egyszerűen elesapták.

Az amugy is exaltált ember lelki világában ez még nagyobb revolutiót okozott és a függetlenség naniakusává tette. Nadas azonnal sohasem dolgozott, hanem barátainak és ismerőseinek a szabad és független életéről tartott előadásokat, ahol megfogta őket és akiket mindig megpumpolt kisebb-nagyobb összeg erejéig.

Az a néhány ember, aki azt a szegény bolondot őszintén szerette, mindent elkövetett, hogy tévelygéséből a helyes útra terelje.

De Nadas sokkal jobban ragaszkodott rögeszméjéhez és korlátlan, szabad, független úrnak tartotta magát. E mellett pedig éhezett, nyomorgott, lerongyolódott a szerencsétlen.

Most is arra kapacitálták barátai, hogy foglaljon el valami állást, de Nadas fölött sokkal inkább urrá lett már rögeszméje, semhogy szakított volna vele. Meg aztán dologtalanul élni, sokkal kényelmesebb volt és dologtalanságért szívesen tűrte a nyomorúságot.

A társaság, amelyet Nadas annyi fölényel hagyott ott, sokáig ült szóltalanul. Sok tudás, nagy tehetség szorult ebbe a hóbortos emberbe; az ő hóbortja nem volt köznap; a felett eltűnődhetik az ember. Szenes Andor, a társaság egyik tagja nagyot lélegzett és megszólalt:

— Pedig ennek a Gyurkának sok

igaza van! Higyjétek el, az ő mániájában nagyon sok a reális igazság.

— Ördögöt, reális igazság, — válaszolta a józanul gondolkodó Nagy Jenő — örülsz, ami? ez az ember tesz. Ha nem tudnám, hogy bolond, haragudnék rá mint léha haszontalan naplopóra.

— Barátom, amit ez az ember hirdet, nem bolondság. Tény az, hogy ő teljesen szabad és független: neki senki sem parancsol és így teljesen ura tetteinek.

— Nagy tévedésben vagy édes Bandikám! Tébody ez fiam, nem szabadság, nem önállóság, az éhes ember sohasem ura tetteinek, Nadas Gyuri élete céltalan, üres elhibázott élet.

— De azt már csak elismered, hogy szép élet!

— Miért? Szerencsétlen felfogás, hogy aki nem dolgozik, az független, az szabad, mint az aki hasznosan él, akarat nélkül báb, csak szolga, mint ahogy ő mondja. Mivel szabadabb ő, mint én? Én a nap bizonyos szakában elvégzem a reám bízott munkát, aztán szabad vagyok.

Szenes diadalmasan vágott közbe:

— Ugy-e csak aztán? De bizonyos ideig még sem vagy teljesen ura akaratodnak. Olyan feszitelen önállósággal még sem járhat sz kelhetsz, mint Nadas Gyuri? Te csak a robot elvégzése után vagy szabad, de ő sohasem robotol.

közepette a legnagyobb igazságtalanság lenne ennek keresztülvitele. A sokat emlegetett régi jó időkben, midőn nem tarták orrukkal a földet nagy és dédapáink, mikor még a kofák nem zsebelték ki az embereket, mikor a mézárások nem adták két koronáért kedvezményes árban a borjúhus kilóját, mikor nem kellett rettegni a végrehajtótól, a százféle adótól, az élelmiszerek uzsorájától, házbérestájgerolástól, a fűtéstől, hanem olcsó volt a megélhetés, — akkor kevesebb volt a nőtlenség száma s kedvezőbb a népesség szaporodása is.

Ma napság, midőn a 7—800 forintos hivatalnok örökös anyagi zavarokkal küzd, — bármily visszavonultan is él, — ma, midőn 1000 forintból nő és gyermektelen házaspár is képtelen megélni, akkor nem lehet és nem szabad kívánni, hogy a kisebb családok vállaira újabb terhet rakjon az állam az elhagyott gyermekek tartásának fedezésére.

Ma, mikor a társadalmat egy nagy anyagi katasztrófa fenyegeti, mikor a férfiak azért nem nőülnek, mert rettegnek attól a megsemmisüléssel fenyegető nyomortól, mely a házaselet mai hatványozott igényei közepette támad, a gyermekek születésével, majd pedig neveltetésével oly terhek állanak elő, melyeket fedezni már a tisztviselők képtelenek, akkor azt követelni, minden társadalmi osztálytól, ha van rá fedezete, ha nincs, nőüljön meg és legyen rajta, hogy feltucatig egy tucatig megsokasodjék — ezt abszurdumnak tartom, habár elismerem, hogy az egyke rendszer sem előnyös és áldásos nemzetünkre.

E csapáson azonban ne igazságtalan terhek szaporításával igyekezzenek változtatni, hanem inkább javasolják a kormánynak, tegye lehetővé a megélhetést, szüntesse meg az élelmiszerek uzsoráját, nyissa meg a szerb határt, hogy olcsóbb hushoz jusson a nép, parcelláztasson földeket, hozzon be igazságos adórendszert stb., majd akkor nem mennek ki az emberek Amerikába, olcsóbb lesz a megél-

hetés itthon is, kapjon a magyar paraszt földet, ne oláh, tót, ruthén kézre kerüljön az.

Ha a megélhetés olyan lesz, mint csak 2—3 évtizeddel ezelőtt, akkor sürőbb lesz a házasságok száma is, a kisebb existenciájú családok sem rettegnek attól, mit adnak enni gyermekeiknek, vagy lesz-e azoknak cipőjük, ha iskolába kell küldeni.

Ez az érem egyik oldala, most nézzük a másik oldalát. Az átirat szerint a befolyó adókból gyermekvédelmi alap létesíttessék, mely elhagyott gyermekek nevelésére fordíthatnák. E szerint X. vagy Y. házaspár, mivel gyermeke nincs, tartsa el szolgálóknak, perditáknak útfelre kitesztített esetét s a maga szájától venja el az utolsó falatot is talán, csak-hogy filléreivel azok neveléséhez járuljon, akik a közérkölesiség rovására gombamódra szaporodnak.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a szülők bűneiből származott s elhagyott szerencsétleneket taszítsuk ki az utszélre, hanem igenis tartsa el az állam és neveltesse az elhagyottakat oly alaptól, mely nem igazságtalan harácsolással létesítette.

Az átirat nem tudom tekintbe vette e, hogy hány nőtlenség ember van, aki azért nem nőül, mert agg szüleit tartja, vagy testvéreit segíyezi, vagy oly szervi bajban szenved, mely miatt nem nőülhet; vagy tekintetbe van-e véve, hogy hány olyan asszony van, kit a sors sohasem fog gyermekkel megáldani. Vagy hány fiatal ember kezdi el pályafutását 4—500 frt fizetéssel és 30—35 esztendőskorában eljut 7—800 frtig. Az ilyen ekzisztenciájú egyén mire nőüljön, mire alapítson családot, ha csak nem az az intentiója, hogy egy koldusból 5 vagy 6 koldus legyen.

Ha már mindenképen újabb adó megállapításáért kell könyörögnünk az államnak s ha már minden áron a mai rózsás viszonyok és kivándorlás közepette reá akarjuk a nőtlenség urakat szorítani a házasság szent kötelékének felvételére —

a nő urakat pedig családfájuk növelésére, úgy az esztergomi körlevélhez csak a következő módosítással járuljunk hozzá:

Csak az oly nőtlenség egyének fizessék a tervezett adót, kik legalább kétezer korona törzfizetéssel bírnak s e mellett sem szülei, sem testvéreik, vagy egyéb fel, vagy lemenő ágbeli rokonaik eltartásához hozzá nem járulnak. Ellenkező esetben pedig az adózástól mentessenek föl.

A gyermektelen házaspárok közül is csak azok fizessenek adót, kik legalább 3000 korona törzfizetést élveznek. Az egy gyermekkel megáldott családok kevesebb adót fizessenek, mint a gyermektelenek, a két gyermekesek ismét kevesebbet, míg három gyermekes családok mentessenek fel minden adófizetési kötelezettség alól.

A belolyó jövedelmek oly árva gyermekek felnevelésére fordíttassanak, a kik törvényes házasságból származtak és a szülők elhaltak, avagy ahol szegény sorsú özvegy édes anya keresetképtelen, vagy pedig több gyermek nevelése nehezedik reá. E célra külön állami intézetet, árvaházat kellene létesíteni, hol a törvényes házasságból származott árvák rendes nevelésben és oktatásban részesülnének.

Az u. n. szerelemgyermek gondozására keressen az állam más alapot, de ne adóztassa meg azokat a szegény, verejtékező családokat, kiknek elég küzdelmet ad létfontosságuk s egy gyermeket is alig tudnak eltartani és felnevelni, még kevésbé a társadalom söpredékének idegen fattyúhajtásait.

Vessen ki egyébként bár mily nagy adót is az állam a nőtlenség urakra, a házasságok száma mindaddig nem fog emelkedni, míg a leányokat a gazdasszonyi teendők rovására oly igényekkel nevelik, mint mai nap, míg az örültségig hajszolt divatmajmolást, fényűzést, társadalmi követelményeket le nem szállítják. Ne a kerítést öntözzük akkor, midőn a háztető ég.

H. Sztankay Lajos.

NAPI HIREK.

Piaci félszágok.

Hiába emelkednek palotáink toronymagasra s városunk kiterjedése hasztalanul mulja felül némely metropolis területét, az élet alján mégis olyanok maradtunk, mint mikor a város még falu volt a mostanihoz képest.

Azóta sok minden megváltozott, módor, viselkedés, életmód tekintetében egyaránt, csak a reális élettől nyugsgó piacaink jellege maradt érintetlen, ott még most is az a cigánykodó, kofáskodó módor divik, mint ezelőtt negyven esztendővel.

A mi piaci életünk most is javarészt még mindig a meghuzáson és kivasaláson alapszik, amitől aztán rendszerint a szemérmes vásárló tarisznyája marad üresen. Amilyen természetesnek látszik, hogy a kisárus csekély tőkétjét mennél jobban gyümölcsöztesse az árak magasra tartásával, oly észszerűtlen a fölfogás. Fillérekre alkuszik óraszámra és az alatt kétszer annyit veszít árúja kelendőségében és romlásában s ezt a beállandó romlást is a vevőközönségnek kell egyrészt megfizetni, holott annyi az éhes száj, hogy illő áron minden megehető dolog elfogyna, jóval a megromlása előtt.

Valamelyes értelme volt ennek az alkuvá cafrangnak, amikor az élelmisze-

— Nem robotol az igaz, hanem jár éhesen és a mikor már nagyon gyöttri az éhség, akkor megpumpolja a legelső szembejövő ismerőst.

— Az igaz.

— No látod. Igazi függetlenséget az embernek a pénz biztosít. Akinek pénze van, az szabad, független; nem kénytelen másnak robotolni, hanem minden ideje szabad. Akkor és azt teszi, amikor és a mit neki tetszik. Mi, akiknek azt a keveset, ami megélhetésünkhöz szükséges, gyakran nagyon is terhes, nehéz robottal kell kivájnunk, mi is csak az által a pénz által tudunk némi önállóságot vásárolni magunknak, amit a robotolásért kapunk. Most, hogy megdolgoztam a pénzért, a mai napra szabad vagyok és független és ur, mert van pénzem.

Szenes ismét közbe vágott:

— De Nadas Gyuri egész nap független. Egy kevés pénze csak kerül valahogy és akkor ő függetlenebb, szabadabb mint mi.

— Nem úgy van — vette fel a szót ismét Nagy Jenő — Én a munkámért kapok pénzt és akitől a pénzt kapom, annak nem vagyok lekötözöttje, mert a pénzért megfelelő ellenértéket adtam neki, tehát quittek vagyunk. De a szegény Gyuri a szerzett pénzért zálogba adja az önértékét. És ha velem a kenyéradóm

szembe jön, nem kell elkerülnöm, vagy szememet lesütve hazudoznom, hogy miért nem adtam meg a pénzt.

A vita hirtelen félbeszakadt, mert Nadas Gyuri izgatottan lépett be a kávékávéházba, ahová egy ember követte. Nadas barátaihoz ment és zavartan szólt:

— Fiúk, nézzétek, ennek a pincérnek tartozom öt koronával, megfogott az utcán és követeli a nyomorult a pénzt. Megvetéssel fenyeget. Ne hagyjátok el s adjatok még öt koronát kölcsön. Ezt igazán megkapjátok a jövő héten.

A fiúk összenéztek. Szótlanul adták össze a pénzt, amit Nadas hálálkodva fogadott. Amint Nadas a követelőző pincérjével elment, a kompánia sokáig hallgatott.

— Látod — törte meg a csendet Nagy Jenő — ez a szegény Gyuri önállósága, szabadsága. Az a pincér, aki két krajcár borralalóért engem megnagyságos uraz és szolgál ki, ugyanaz a „szabad és független” Gyurit néhány koronáért megveréssel fenyegeti. Nem e jobban alárendeltje e az ilyen ember annak, akinek tartozik, mint én annak, akinek megdolgozom a pénzéért? Látod, mennyire megvéd engem az ilyesmitől a pénz, amely nekem önállóságot, szabadságot biztosít. Nagy úr a pénz barátom, nagyon nagy ur!

rek és a gyümölcs egyrészét szemmérték szerint adták és vették s a házi asszony hetenkint egyszer ment ki a piacra. Most azonban, mikor minden mértékre megy, mi értelme sincs az időpocsékoló alkudozásnak és árkitartásnak. A reális boltos, élelmiszer kereskedés, hála istennek, túl van már ezen, csak éppen az a nép osztály nyögi ennek az ostobaságnak a súlyát, amely helyzeténél fogva kötve van bizonyos időbeli vásárláshoz, hogy dolgozó családtagjai kellő időben étkezhesenek. Ennek az alkudozó módnak hűség dárdása a piaci nyelv, amely talán sehol sem oly modortalan, mint itt az asszonyok érdesebbek-e vagy a férfiak, bajos eldönteni.

Aki megadja a kért árat, ahhoz férfi és nőárus csupa méz s készségükben úgy felcsapják a portékájuk árát, hogy csupa öröm a művészetük szemlélete, de aki kevesebbet mer igérni, olyan szöszön árasztja el, gunyos megjegyzések kíséretében, hogy minden eltitkolt bűne azonnal észébe jut és a nyelvelés elkíséri a negyedik árushoz is, ahol már szíves arccal fogadják, ott már biztos vevő, ha az izetlenkedést ki akarja kerülni.

Az egészben az a sajnós, hogy ennek a neveletlenségnek s egyéb piaci mizériáknak a megszűnését egyhamar remélni sem lehet. Eladó és vevő közönség jobban nevelt új nemzedékei kellenek ahhoz.

Kecskemét, július 23.

— A megfölebbezett papválasztás.

A legutóbbi ág. ev. papválasztáson kisebbségben maradt Melzer-párt csakugyan megfölebbezte a kerületi esperességhez a választást. A petíciót, mely körülbelül öt ivre terjed, igen sokan aláírták. Azon az alapon kéri a kisebbségben maradtak a választás megsemmisítését, hogy a választói joggal bíró nők szavazatai körül visszaélések történtek.

— **A katolikus kongresszus.** Az Országos Katolikus-Egylet az idei katolikus kongresszust augusztus 25—27-ike közt Pécsen fogja megtartani. Augusztus 25-én délelőtt nyilvános ülések lesznek, délután körmenet és este lesz az ünnepies megnyitás. Augusztus 26-án a kereszténykatolikus egyletek, a katolikus légenyegyletek és a Szent László-egyletek tartanak közgyűléseket. Augusztus 27-én újból nyilvános ülések lesznek.

— **Uj gyorsvonati megállóhely.** A kereskedelmi m. kir. miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamara kérelmére elrendelte, hogy a 705. számú reggeli gyorsvonat további intézkedésig, a Szeged és Kiskunfélegyháza közt fekvő Szatymaz állomáson megálljon.

— **A magyar ipar és az iskolák.** A vallás- és a közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelőségekhez rendeletet intézett, melyben szigorosan utasítja azokat, ügyeljenek arra, hogy az állami és községi iskolák tanszerszükségletüket kizárólag hazai készítményekből szerezzék be. — A rendelet ma érkezett meg a kecskeméti kir. tanf. kirendeltséghez.

— **A kóbor cigányok megrendszabályozása.** A rémes dánosi tömeggyilkosság a hatóságok vezető embereinél újra aktuálissá tette a kóborló cigányok ügyét. A bandák tagjai kivétel nélkül gyilkosok, rablók, tolvajok és gyujtogatók. A Szel Kálmán miniszterelnöksége idejében hozott cigánymegrendszabályozó törvény elégtelen e veszedelmes bandák fékmentartására. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a rémes gyilkosság hatása alatt elhatározta, hogy a lehető legszigorubb intézkedéseket teszi ellenük. Mint megbízható helyről értesülünk, a belügyminiszteriumban

még e héten ankét lesz, amelyen megbeszéljük a szükséges intézkedéseket. Mértékadó helyen a megoldást nagyon radikálisan akarják elintézni. Mivel statisztikailag kimutatható, hogy a vidéken a legtöbb gyilkosságot, rablást, lopást és gyujtogatást a cigányok követik el, végre is vissza kell térni ahhoz a régi és nagy költségbe kerülő tervhez, mely szerint a kóborló cigányokat összefogdoszák, egy helyen leteleptetik és állandó őrizet alatt tartják. Magyarországon vagy hat ezer kóborló cigány van, akik a legjobb esetben koldulástól élnek. A belügyminiszteri ankétan elsősorban ez a terv kerül megbeszélésre. Ha a tervet elfogadja a miniszterium, akkor az összefogdosott cigányokat erőszakkal munkára szorítják. Az idegen illetőségűeket pedig kitoloncolják az országból.

— **Élelmesség hiánya.** A mi népünk roppant élehetetlen s épen ez okozza azt a szegénységet, amely családok pusztulását idézi elő. Nálunk minden a régi kerékvágásban halad; a legtöbbben taposott uton szeretnek járni. Mindenki az apja, öregapja példáját követi. Megszokott munkáját folytatja, szokatlan dologhoz nem szívesen fog. Egy külföldi szaklap került a kezünkbe, melyből megtudjuk, hogy egy év alatt mennyi hangyatojást, egy napos legyet, lisztférgyet, leveli békát szedtek össze s adtak el. Több millió márkára megy az ára. A németek ezeket a dolgokat Európa minden államából szedik, veszik s itt alig foglalkozik vele egy két ember. Főnt a Kárpátokban atótok foglalkoznak hangyatojás szedéssel s hüllökkel Nagybeeskereken egy drogéria tulajdonos kereskedik. Ennyi az egész. — Mennyi naplopó, léhűtő van az országban aki egy kis élelmességgel tisztességes megélhetést biztosíthatna magának, ha az ilyen könnyen hozzáférhető s eddig még ki nem használt kereseti forráshoz nyúlna. Igaz, hogy Magyarországon egyáltalán nem lehetne az efféle árakat értékesíteni, de a külföldön ezzel rendszeresen foglalkozók igen szívesen megvennék, amint hogy ez künn; az ország határain túl állandó árúciák. A sok állatkert, állatkedvelő biztos vevő.

— **Népmulatság.** F. hó 28 án vasárnap az Iparos Otthon javára rendezendő műkerti népmulatság megvalósítására lázasan folynak az előkészületek. A rendezőség mindent elkövet a siker érdekében. A társadalom minden osztálya már eddig is fényes tanujelét adta a jótékony cél iránti nagylelkűségének és gazdag adományokkal járult hozzá az elarusítandó tárgyakhoz. Mint tudomásunkra jutott, nemcsak Kecskemétről, de a környékről mindenholnan és a szomszéd városokból is számosan jönnek át a mulatságra, mely valóban nagyszabású lesz. Jegyek előre válthatók: Adler Imre, Benkó István, Bóka Zsigmond, Fekete Mihály, Francsek József, Fuchs Samu, Dudogh István, Holcer és Varga, Littaur Mór és Társa, Vajda Mihály és Vitéz Gusztáv urak kereskedésében, továbbá Bódogh Ferenc és Farkas Ignác urak gyógyszerárában.

— **A kuria a gyermekek nemi felvilágosításáról.** A gyermekek nemi felvilágosításának kérdése ujabb időben állandóan szönyegen van. Az eszmének nálunk a feministák próbáltak tért hódítani, de iparkodásuk jórészi hajótörést szenvedett a pedagógusok ellentálasán. Legutóbb a magyar igazságszolgáltatás legfőbb fóruma, a kir. kuria foglalkozott ezzel a kérdéssel, egy házasságbonító kereset kapcsán. A férj ugyanis többek közt azért is kérte a házasság felbontását, mert a felesége erkölcsrontó dolgokra tanította kiskorú gyermekeit akkor, amikor elmondta nekik, hogy a gyermekeket nem a golya hozza. A kir. kuria a házasságot felbontotta ugyan, de az okok között mellőzte a gyermekek felvilágosítására vonatkozó körülményt. A kir. kuria megokolásának ez a része így hangzik: „Alperesnek az

a ténye, hogy kiskorú gyermekeit a szülés titkairól kioktatta, nem meríti ki az 1894. XXXI. t. c. 80 §-ának b) pontjában irt bontó ok fogalmát, mert ebben az eljárásban az erkölestelen életre való reábirás, vagy reábirásra törekvés hiányzik, de a dolog természeténél fogva nem képezi ez az erkölestelen élet megátalkodott folytatását.”

— **Az orv-halászat ellen.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter fontos leiratot intézett Kecskemét város hatóságához, valamint a többi törvényhatósághoz is, az ujabban ismét veszedelmesen elterjedt orv-halászat megakadályozása végett. A leirat így szól: „Tapasztalatok vannak arról, hogy halászatról szóló törvényben foglalt tilalom ellenére, egyesek nemcsak hogy megakadályozzák az árterekre vonult halaknak a mederbe való visszatérését, hanem azzal, hogy a vonulás útjába eső helyeken rekeszt (lészát, vejszét, hálót stb.) állítanak, a halakat és azoknak az árteren fejlődött ivadékaikat zsákmányul igyekeznek ejteni. Minthogy a halaknak az árterekre vonulása a szaporodásukkal és táplálkozásukkal kapcsolatos élettani okokban gyökeredzik, továbbá, mert a szabályozott folyóink mentén csakis a hullámtereknél, vagy nyílt ártereken találhatóak a gazdaságilag fontosabb egyes hal-fajok alkalmas és táplálékot termő helyeket, nyilvánvaló, hogy a halfogásnak jelzett módja a folyó halállományának a följutását és gyarapodását lehetetlenné teszi és a legnagyobb mértékben káros. Az idej árvizek alkalmából erre a törvényhatóság figyelmét különösen is felhívom, azzal, hogy sürgösen és a legszigorubbán utasítsa a halászati tilalom ellenőrzésére és végrehajtására hivatott hatósági közegeket, hogy az árvizeknek várható lepadása után is gondosan ügyelje a kiöntések folyását és amennyiben a hal fogására, vagy vissza tartására irányuló átkötéseket látnak, azokat azonnal semmisítsék meg; a tetteseket pedig kinyomozva, azonnal jelentsék föl az illetékes hatóságnál.

— **Botrány a vasúti sétatéren.** Nagy csődületet okozott tegnap este felé a vasúti sétatéren egy biciklista, aki úgy látszik mindenáron a sétatéren levők előtt akarta bemutatni a kerékpározásban szerzett jártasságát. Mivel e helyen tilos a kerékpározás, a sétatéri felvigyázó felszólította a távozásra, de úgy őt, mint a megjelent rendőrt szidalmakkal halmozta el a heves vérű sportmann. Végre mikor egy másik rendőr is megjelent a látóhatáron, elhallgatott s megmondta a nevét. Veszeli Ferenc máv. mozdonyvezető az illető. Folyamatba tették ellene a kihágási eljárást.

— **A széndrágaság.** A szomszéd városokból állandóan érkezik a hír, hogy a széndrágaság és szénhiány miatt a gyárak üzemei veszélyeztetve vannak. Így legutóbb is Hódmezővásárhelyen beszüntették a szénhiány miatt a városi fürdő üzemeit.

Anyakönyvi kivonat.

1907. évi július hó 23-án.

Születések: Tóth Gyula rk. Sánta Imre ref. Nagy Lajos Pál ref. Varga Mária Magdolna rk. Kulcsár Ferenc rk. Szabó Terézia rk. Baesa István rk. Sipos István rk. Boda István rk.

Halálozások: Kendró József rk. 22 hónapos, Szepesi Mihály ref. 10 éves. Földházi Mária rk. 10 éves. Gyapjas József rk. 1 hónapos. Özv. Bódogh Zsuzsanna Tőke Magdolna rk. 80 éves. Refka Farkas József rk. 47 éves.

Házasságok kötöttek: Kasza László rk. Keeskés Katalin rk.

Eladó állatok.

300 drb elsőrendű magyar és tarka I és fél éves tinó, és 100 drb bánffy-hunyadi származású 2-3 éves bivalytinó eladó Milhoffer Sándor közepadacsi gazdaságában.

U. p.: Tatárszentgyörgy.

BIRTOK-BÉRLET.

Fejérmegyében, vasúti állomásközelemben, 210 m. holdas, épületekkel ellátott, síkfekvésű barna homoktalajú birtok, mely megoszlik 160 hold szántóföldre, 47 hold kaszálóra, 2 hold major telepre és 1 hold szőlőre, jövő évi október 1-től 10 évre haszonbérbe kiadandó, esetleg eladandó. A birtok különösen alkalmas tejgazdaság berendezésére és kereskedelmi kertészetre. — Szántások, egy kazal széna és a jövő évi termés összes szalmaneműi a birtok tartozéka gyanánt átadatnak. Közelebbi adatokkal szolgál a tulajdonos: Szilárdfy Károly gyógyszerész, Fülöpszálláson.

5404-3-2

Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltó-Bank Részvénytársaság.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a betevő közönséget, hogy a betéti kamatlábat f. hó elsejétől

5°-ra emeltük fel.

Kecskemét, 1907. július 6.

Az igazgatóság.

Legújabb és legjobban

felszerelt

!!előnyomda!!

III. tized, Páva-utca 144.

Haszonbérbe kiadó tanya föld.

Rimóczi Eleknek a nyiri dűlőben, Mária-szőlők felső sarkán,

20 hold szántóföldje

a rajta levő tanyaépületekkel és nagy gyümölcsös kerttel több évre bérbe kiadó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

5403-6-2

Első Kecskeméti Hirlapkiadó- és Nyomda-Részvénytársaság
Istics-piacz. Kecskemét. Suhász-ház.

***** Készít *****
mindennemű könyvnyomdai munkákat
→ több színnyomásban is →
gyorsan, izléssel a legjutányosabb árakon.

Ajánlja a kiadásában naponként korán reggel megjelenő
Kecskeméti Lapok-at,
a vidék legkedveltebb és legelterjedtebb független napilapját,

***** hirdetések közlésére. *****

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy közönség b. tudomására hozni, hogy

gyermekruha divattermemet

kibővíttem s elvállalok mindenféle női francia, angol, valamint házi ruhák elkészítését gyorsan és jutányosan.

Gyászruhák 24 óra alatt készíttetnek.

Tisztelettel:

Elek Józsa

Aradi-utca 144.

3 jó fiú
tanulóul

fizetéssel

azonnal fölvetetik

Reiszmán Márton

épület- és műlakatos-műhelyében.

V. tized, Tehén-utca 270. szám.

ELADÓ HÁZ

V. tized, Tehén-utczán.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Egy ügyes fiú lapunk nyomdájában
tanulóul — fizetéssel — azonnal felvetetik.

Reiszmán Márton

épület- és műlakatos, vasszerkezetek műhelye Kecskeméten,
Telefonszám 102. V. tized, Tehén-utca 270. sz. (saját ház). Telefonszám 102.

Ajánlja 16 év óta fennálló,
újonnan épített
és gyárisan berendezett
műhelyét.

5149b Készít: 20-16

épület-vasalásokat, vaskapukat,
vaslépcsőket,
mindennemű vasrácszatokat,
üvegtető-szerkezeteket,
takaréktűzhelyeket
(sparherdt),
mindennemű fényüzési, dombormű-
és virágmunkákat
a legújabb stil szerint.

....

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

